

Chodov

Průvodce městem

 Europäische Union, Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie, Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

 Ziel 3 | CII-3

PrůvodCe Partnerskými městy Chodov a oelsnitz/erzgeb.

Obecné informace

Pod úpatím Krušných hor, v půli cesty z Karlových Varů do Sokolova, leží město Chodov, jež se počtem obyvatel přesahujícím 14 000 řadí k významným regionálním centrům. První písemná zmínka o Chodovu pochází z listiny českého knížete Jindřicha Břetislava, která je datována do let 1195 – 1197. Touto listinou vzal kníže v ochranu všechny statky cisterciáckého kláštera ve Waldsassenu, kterému v té době Chodov patřil.

V polovině 14. století byl waldsassenský klášter donucen z finančních důvodů část svého majetku prodat a Chodov setak v průběhu dalších staletí stal majetkem celé řady regionálních šlechtických rodů. V letech 1644 - 1733 patřil Horní i Dolní Chodov šlechtickému rodu Plankenheimů, z jejichž éry se nám dochovaly nejstarší stavebně historické památky (kostel sv. Vavřince, boží muka, mariánský sloup a socha sv. Šebestiána). Zámeček, postavený tímto rodem na počátku 18. století, byl po roce 1810 využit k výrobě kameniny a porcelánu. Postupem času se budova plankenheimského rodového sídla stala součástí areálu chodovské porcelánky a zcela zmizela pod novodobými dostavbami. V 19. století došlo k výrazné změně v životě Chodova - ze zemědělské vesnice se stalo průmyslové město. Díky průmyslovému rozvoji (hornictví, železnice, strojírenství, porcelán) byl Chodov v roce 1869 prohlášen za městys a roku 1894 jej císař František Josef I. povýšil na město a udělil mu městský znak.

Kostel sv. Vavřince

Kostel svatého Vavřince byl vystavěn na přání tehdejšího majitele Chodova Franze Flamina von Plankenheim, který nechal základní kámen stavby položit v roce 1725 a stavbou chrámu pověřil stavitele Wolfganga Braunbocka, který stavbu řídil až do své smrti, po které převzal vedení jeho syn. Dokončení stavby znemožnil nedostatek prostředků a smrt zakladatele kostela v roce 1733. Kostelní stavba byla dokončena až v polovině 19. století, kdy byla vyhotovena vnější úprava chrámu. Kostel svatého Vavřince je jednolodní vrcholně barokní stavba s presbytářem na východní straně a kaplí svatého kříže na západní straně kostela pod kůrem. Nad kostelem je vynesena věž vysoká 37 metrů a pod podlahou hlavní lodi je krypta s ostatky členů rodiny zakladatele chrámu. V klenbě presbytáře kostela se nachází unikátní freska roku 1733 od homoslavkovského malíře Eliase Dollhopfa. Většina kostelního inventáře je barokní a pochází z první poloviny 18. století. Výjimku tvoří hlavní oltář, který byl vytvořen v roce 1835. Jeho kreslený návrh a oltářní obraz zhotovil Maurus Fuchs a řezbářské práce na něm provedl Josef Fischer. Po stranách kostela jsou umístěny čtyři oltáře z doby vrcholného baroka. Vzácnou památkou je cyklus čtrnácti pláten s výjevy křížové cesty, která pocházejí z let 1778 - 1860 a byla namalována regionálními malíři. Na kůru jsou umístěny varhany, které byly významně přestavěny v době druhé světové války.

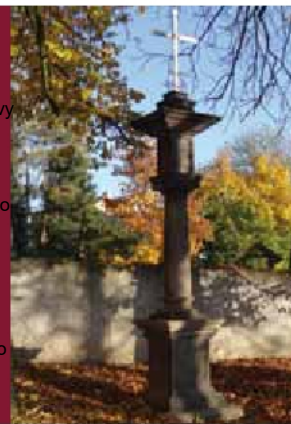
Socha sv. Šebestiána

Před kostelem sv. Vavřince se nachází socha sv. Šebestiána, která byla vyhotovena pravděpodobně na přelomu 17. a 18. století, v době vlády Plankenheimů. Jde o zulovou sochu svěťce přivázaného ke stromu a probodnutého pěti šípy z pozlaceného bronzu. Socha stojí na hranolovém podstavci o třech stupních a původně byla na rozcestí cest do Božičan a mírově. Zde velmi trpěla vzrůstajícím množstvím exhalací, a proto byla v roce 1986 zrestaurována a přesunuta na současné místo, kde prošla počátkem 21. století další rekonstrukcí.

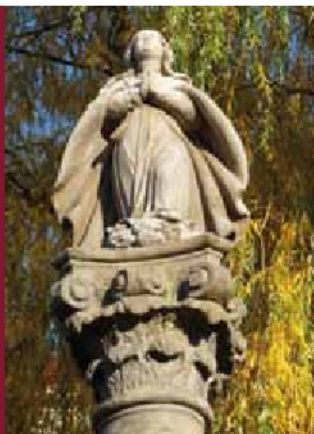
Boží muka

Boží muka stojící u zdi farní zahrady byla postavena roku 1672 z popudu Jana Viléma z Plankenheimu vedle budovy staré chodovské fary. Po demolici farní budovy byla přenesena o několik desítek metrů dále, na současné místo, kde stojí v takřka původním stavu. Jedná se o pískovcovou pozdně renesanční plastiku lucernovitěho tvaru, spočívající na sloupu s kvádrovým podstavce. Na zadní straně podstavce je rodový erb Plankenheimů a na bočních stranách diamantový dekor. V roce 2011 byla tato památka zrestaurována.

Mariánský sloup

Tuto památku nechal zhotovit v roce 1675 Jan Vilém z Plankenheimu. Je tvořena bohatě zdobeným pískovcovým sloupem na hranolovém podstavci, zakončeném mohutně vysazenou římsou. Na ní spočívá socha Panny Marie s prostovlasou hlavou mírně zakloněnou vzad a rukama sepjatými na prsou. Tento sloup byl roku 1993 poškozen a soška byla odcizena. Podle fotografií byla zhotovena její kopie, sloup prošel restaurací a byl přemístěn do centra města, kde dnes, na Staroměstské ulici, stojí.

Gongy z hodinového stroje

Gongy z původního stroje vězních hodin kostela svatého Vavřínce byly prohlášeny za kulturní památku v roce 2003. Tyto dva bronzové gongy, jejichž jinak hladký povrch je pouze v dolní části zdoben dvěma pásy a signaturou GROSS. MYCH. JOS. DIEPOLT. IN PRAG 1878, byly po zrestaurování umístěny v síni historie města v městské knihovně, kde si může každý návštěvník ověřit jejich zvuk.

Pamětní deska

Pamětní deska byla odhalena v roce 2011 k uctění památky všech, kteří v Chodově a okolí dobývali a zpracovávali uhlí, kaolín a další suroviny.

Evangelický kostel

Secesní budova evangelického kostela byla vystavěna v letech 1906 - 1907 podle návrhu architekta Julia Zeissiga. Jedná se o jednoduchý objekt se třemi vysokými obloukovými okny a se zúženým čtyřbokým presbytářem a mohutnou hranolovou věží. Kostel je postaven v tehdy oblíbeném pseudorománském duchu, na fasádě je střídě doplněn o secesní geometrickou ornamentiku.

Památník obětem válek

původně byl tento monolit na podstavci postaven v roce 1898 k uctění památky obětí válek a k 50. výročí nástupu císaře

Františka Josefa I. na trůn. V roce 1945 byl tento památník stržen a nahrazen bustou Vladimíra Iljiče Lenina. Části památníku byly nalezeny při stavebních pracích v roce 1997. Dle dobové dokumentace byl památník zrekonstruován a přesně po sto letech, 25. 9. 1998, byl na původním místě v městském parku znovu odhalen.

Kašna

Volná replika staré chodovské kašny byla umístěna do horní části Staroměstské ulice v roce 2002. Kašnu zdobí městský znak a letopočty 1194 a 1894. Původní kašna z 19. století stávala o několik metrů výše.

Sokl božích muk na hřbitově

Vpravo za vstupní branou na městský hřbitov je umístěn kamenný sokl, který je pozůstatkem božích muk, která nechal v roce 1673 zřídit majitel chodovského panství Jan Vilém z Plankenheimu.

Chodovský hřbitov

Starý chodovský hřbitov se rozkládal na jižním svahu pod kostelem svatého Vavřínce a v dolní části jej ohraničovala budova staré fary s hospodářským dvorem. V roce 1790 byl starý hřbitov zrušen a přenesen na severní stranu kostela, kde se pohřbívalo až do druhé poloviny 19. století, kdy prudký populační nárůst donutil vedení města vytvořit důstojný městský hřbitov na pozemku táhnoucím se od kostela severovýchodním směrem. Na tomto hřbitově byla zbudována celá řada umělecky hodnotných hrobek a náhrobků, z nichž mnohé byly zničeny v druhé polovině 20. století.

Staroměstská ulice čp. 55

Krásný rohový dům se znakem Aeskulapa na střeše, čp. 55, si starousedlíci pamatují jako lékárně „U Zlatého kříže“. Tuto budovu nechal postavit v roce 1911 chodovský lékárník Hugo Hammerschmidt a byl jejím majitelem až do vysídlení v roce 1946. V letech 1971-1972 prošel dům rekonstrukcí a začal sloužit pro potřebu městské knihovny.

Staroměstská ulice čp. 377

Samostatně stojící dům na břehu potoka, s čp. 377 nechal vystavět v roce 1924 chodovský zlatník a hodinář Ernst Rieger.

Staroměstská ulice čp. 18

Dům se zdobeným rohovým vchodem a bohatě zdobenou fasádou je dnes využíván jako služebna obvodního oddělení policie České republiky v Chodově. Postavit jej nechal v roce 1905 bohatý obchodník Eduard Kronberger, který zde se svou rodinou žil do roku 1941, kdy byl transportován do koncentračního tábora a kde zemřel.

Staroměstská ulice čp. 347

Dům čp. 347, v němž dnes sídlí prodejna optiky, byl postaven v roce 1899 Rudolfem Dürschmidtem.

Staroměstská ulice čp. 25

Dům čp. 25 nechal postavit v roce 1908 obchodník Max Heller. Dnes zde sídlí Česká spořitelna. Tradice bankovníctví je v této budově však již od dob první republiky.

Staroměstská ulice čp. 336

Dům čp. 336 je zřejmě nejstarším domem na Staroměstské ulici. Byl postaven v roce 1897 Franzem Christlem na místě staršího „Christlova dvora“. Později v něm sídlila jedna z prvních poboček chodovského konzumního svazu a v roce 1928 byl dům rozšířen zubním technikem Josefem Lohwasserem. Ten byl také majitelem domu až do konce druhé světové války.

Staroměstská ulice čp. 378

Dům čp. 378 nechal postavit v roce 1924 řezník Franz Schunk. Tento dům byl vždy využíván jako řeznictví. Tato tradice byla bohužel přetržena až v roce 2012, kdy byla v domě otevřena prodejna smíšeného zboží.

Obřadní síň

Dům z roku 1928 je dnes využíván městským úřadem. V prvním patře sídlí starosta a místostarosta města a v přízemí byla zřízena obřadní síň.

Budova školy čp. 273

Budova čp. 273 byla postavena v letech 1910-1911 jako dívčí škola. V době první světové války zde byl zřízen válečný lazaret a po roce 1945 se budova stala součástí základní školy v Chodově.

Budova školy čp. 260

Budova 1. stupně základní školy čp. 260 byla postavena v letech 1887 - 1888, aby tak nahradila kapacitně nevyhovující školní prostory v budově dnešního domu u Vavřince.

Dům „U Vavřince“ čp. 39

Dům „u Vavřince“ byl původně postaven jako škola a jeho nejstarší podoba pochází z 18. století. Od konce 19. století v něm sídlila městská správa a od roku 2007 v něm sídlí infocentrum a Galerie u Vavřince.

Fara čp. 38

Farní budova byla vystavěna jako náhrada za původní barokní stavbu v době první světové války z iniciativy tehdejšího faráře Möckela a starosty Gerstnera.

Bývalý hotel Leopold čp. 37

Bývalý hotel Leopold, který později nesl názvy hotel Weber a hotel Nejdek, byl vystavěn v roce 1888 a místními obyvateli byl nazýván „starý hotel“. V druhé polovině 20. století v něm sídlila školní družina a dnes je v soukromých rukách.

Heinzmannova vila čp. 146

Vílu na začátku dnešní Husovy ulice si nechal před první světovou válkou vystavět ředitel chodovské měšťanské školy Franz Heinzmann, který v ní bydlel až do nuceného vysídlení v roce 1946. Až do počátku 21. století sloužila budova Základní umělecké škole Chodov, dnes je v soukromých rukách.

Langerova vila čp. 263

Tuto nejhonosnější chodovskou vilu si nechal vystavět v roce 1888 majitel továrny na porcelán Anton Langer, jehož rodina ji obývala do roku 1945. Poté zde byla mateřská škola a dnes je sídlem Domu dětí a mládeže Bludiště.

Nádražní ulice čp. 881

Dům čp. 881 v nádražní ulici je pozůstatkem zrušeného dolu Richard, který fungoval v letech 1886 - 1926. Na budovu byla v roce 2011 umístěna pamětní deska.

Budova vlakového nádraží

Železnice byla do Chodova zavedena připojením k trati Chomutov - Cheb v roce 1870. V této době byla také vystavěna železniční stanice, která poslední velkou rekonstrukcí prošla ve dvacátých letech 20. století.

Porcelánka Chodov

V areálu chodovské porcelánky stál barokní zámek vystavěný pány z Plankenheimu v letech 1710 - 1720. Po roce 1811 byl tento objekt využíván jako továrna na výrobu porcelánu a pozdějšími přestavbami a přístavbami budova zámku zcela zmizela.

GALERIE, MUZEA, DIVADLA

Galerie U Vavřince

Galerie u Vavřince vznikla po celkové rekonstrukci domu č. 39, stojícího v těsné blízkosti kostela sv. Vavřince, v jeho posledním patře. Jsou zde pořádány výstavy různých uměleckých žánrů, ale také semináře a jiné slavnostní a kulturní akce.

Městská galerie v DDJM

Městská galerie, která je umístěna v Domě dětí a mládeže Bludiště Chodov, pořádá v průběhu roku zajímavé výstavy různých žánrů - přes prezentaci lidových tradic, fotografické výstavy cestovatelů, výstavy malířské, modelářské, keramické až po výstavy prací chodovských dětí i seniorů nebo absolventů Základní umělecké školy Chodov.

Kulturní a společenské středisko Chodov

Kulturní a společenské středisko Chodov je hlavním organizátorem kulturních akcí ve městě, které pořádá v průběhu celého roku plesy, společenské večery, maskarní karnevaly, ale také divadelní a filmová představení, hudební pořady, řečnické estrády a další. Ve velkém sálu se pořádají také prodejní akce a regionální výstavy. KASS provozuje televizní studio, které vysílá pořady vlastní výroby i pořady převzaté prostřednictvím kabelové televize.

Městská knihovna

Městská knihovna v Chodově sídlí v domě na Staroměstské ulici, čp. 55, který byl postaven v roce 1911 jako lékárna. Původní účel budovy symbolizuje zachovaný znak Aeskulapa na střeše a nápis Apotheke nad vchodem do knihovny. V roce 2002 byl tento dům rekonstruován rozšířen o přístavbu. Ve které vznikla Sín historie města a čítárna. Z bývalého průchodu do dvora pak byly vybudovány prostory, dnes využívané knihkupectvím, které je rovněž součástí knihovny. Hlavním posláním však zůstává knihovnická činnost spočívající ve vypůjčování nepřeborné řady titulů knižních, ale i hudebních. Do působnosti knihovny spadá také činnost turistického infocentra, které od ledna 2007 sídlí v Domě u Vavřínce.

Součástí knihovny je i síň historie města, která vznikla v roce 2002, kdy se rekonstrukcí knihovna rozšířila o přístavbu. V síni historie města je instalována expozice, zachycující historii a vývoj města. Nelze přehlédnout gongy původního hodinového stroje z věže kostela sv. Vavřínce. Hornickou činnost zde symbolizuje věrná replika stoly zpevněná dřevěnými kůly. Pro školy a skupiny zájemců se zde pořádají výklady o historii Chodova.

Sportovní areál v Bezručově ulici

Tento areál je majetkem města Chodova a je spravován sportovním klubem BVC Chodov. Využít zde můžete beachvolejbalové kurty, minigolf, hřiště na minikopanou, inline dráhu o délce 333 metrů, dvě hřiště na pétanque a dětské hřiště. K dispozici jsou toalety, sprchy a občerstvení. Součástí areálu je i multifunkční sportovní hala, která byla vystavěna v roce 2012. Hala je určena především pro míčové sporty, jako je volejbal, házená nebo basketbal. Její prostor ale využívají třeba i hráči badmintonu. Hala používají jak žáci základních škol, tak i sportovní oddíly a široká veřejnost.

Sportovní areál ve Smetanově ulici

Jedná se o oplocený areál se vchody ze Smetanovy ulice, Hlavní ulice a přes areál DDM. Využít zde můžete beachvolejbalový kurt, hřiště na kopanou, házenou, odbíjenou, košíkovou, nohejbal, badminton, bruslení, stolní tenis, sportovní dráhu a sektory, dětské hřiště.

Areál Klubu olympioniků v Husově ulici

Areál Klubu olympioniků se pyšní dráhou s umělým povrchem a řadou sektorů pro atletické disciplíny. V tomto areálu sídlí Školní atletický klub Chodov, který má dlouholetou historii. Historie atletiky v Chodově začíná už od roku 1945. ŠAK Chodov je pořadatelem mnoha sportovních akcí, i nadregionálního charakteru. Jeho členové a odchovanci jsou mistry ČR a reprezentanty ČR.

Multifunkční hřiště Stará Chodovská

Oplocené hřiště s umělým povrchem vybudovala chodovská radnice za příspěvní dotace. Zahrát si zde můžete basketbal, volejbal, malou kopanou, tenis, florbal.

Bílá voda

Příměstská rekreační zóna Bílá voda je vzdálená z centra města 1,6 km severozápadním směrem. Jedná se o vodní nádrž na katastru vesnice Smolnice, která musela ustoupit dolové činnosti. Dojdeme sem ulicí Poděbradova až na konec Chodova a po asfaltové cestě přes Smolnický kopec. Je možné sem pohodlně dojet také autem a zaparkovat na prostorném parkovišti. Stezka kolem nádrže, dlouhá 1,5 km, je zpeštěna cvičebními stroji. V létě je k dispozici ponton, občerstvení a udržovaná písčitá pláž.

Dendrologická stezka

Naučná trasa je výsledkem práce žáků, kteří navštěvují biologický seminář při ZŠ v Komenského ulici, a jejich učitelů.

Stezka obsahuje 30 zastavení vybavených informačními tabulemi. Součástí projektu jsou také pracovní listy s otázkami a úkoly, které je možno vyzvednout v infocentru.

Stezka pro pěší a cyklisty do Staré Chodovské

Stará Chodovská - pěšky, na kole i bruslích. Kilometr dlouhá trasa podél chodovského potoka začíná u basketbalového hřiště v ulici u Koupaliště, asi 300 metrů od parkoviště u penny marketu. Nenáročnost cesty a rovný terén je lákadlem pro seniory, pejskaře nebo maminky s dětmi. Asfaltový chodník je také vhodný pro bruslaře a cyklisty. Odtud - směrem vlevo po hlavní silnici, je to přibližně 600 metrů k fotbalovému hřišti a modernímu multifunkčnímu hřišti.

Cyklotrasy v okolí Chodova**Cyklotrasa č. 2012**

Vintířov - Chodov - Nová role - Děpoltovice – Velký Rybník - Hrozňetín
Délka trasy 26 km, převážně zpevněné cesty asfaltové, zčásti šterkové, K. Vary-Nová Role po cyklostezce, po silnicích mírný provoz.

Cyklotrasa č. 2016:

Nová Role - Jimlíkov - Mírová - Hory - Obora Hory - Loket
Délka trasy 13 km, převážně zpevněné cesty asfalt nebo panel, zčásti šterkové. Po silnici 209 u nové role zvýšený provoz.

Cyklotrasa č. 2227

Karlovy Vary, KV Aréna - Moser - Dvory II - Jenišov, Jetelová - Jenišov, Pod Rybníkem - Mírová, Na Cechu - Chodov, žst - Chodov, BUS

Délka trasy 11 km, zpevněné cesty - asfalt a šterk. Většinou mimo provoz vozidel, jen po silnici kolem Varyády je zvýšený provoz.

Cyklotrasa č. 2228:

Stará Role - Počerny - Jenišov, Pod Rybníkem - Jenišov, Jetelová - Hory, rozc. - Jalový Dvůr, rozc. - Loučky - U hřbitova - Loket u lávky
Délka trasy 11 km, zpevněné cesty - asfalt a šterk, většinou mimo provoz vozidel, jen mezi loučkami a loktem je zvýšený provoz.

Statek Bernard

Areál Statku Bernard nabízí restauraci, moderní ubytování, muzeum řemesel, řemeslné občůdky a kurzy, expozici Zábavně naučného centra řeky Ohře, školní exkurze, firemní školení, fotbalová soustředění.

Statek Bernard, Šachetní 135, 357 41 Královské Poříčí

Loket

Hrad Loket se vypíná na ostrohu nad řekou Ohří. Tento středověký hrad pochází z počátku 13. století, kdy byl vybudován jako strážní hrad. Dnes je zde umístěno muzeum porcelánu, knižní vazby, archeologie a stavebního vývoje hradu.

Hornické muzeum Krásno

Muzeum se rozkládá v prostoru historického cínového dolu Vilém. Prezentována je historie hornictví v regionu, mineralogie a geologie Slavkovského lesa, středověký důl Jeroným v Čisté, historie města Krásno a partnerské obce Bischofsgrün. Dále zde lze navštívit ukázkovou stolu, expozici důlní dopravy a výstavu báňského záchranářství.

Hornické muzeum Krásno, Cínová 408, Krásno

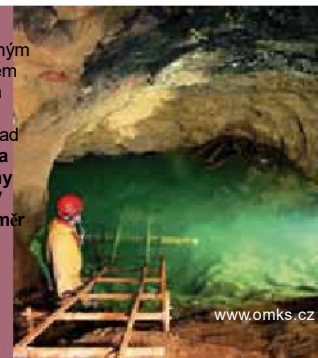
Jáchymovská štola č. 1

Jáchymovská štola č. 1 byla ražena v rámci rozsáhlých průzkumných prací bývalými Jáchymovskými doly. Ražba byla zahájena dne 1. 7. 1952, čelby stoly ve vzdálenosti 230 m od portálu bylo dosaženo dne 1. 9. 1952. Ve vzdálenosti 178 m od portálu byla jižním směrem vyražena rozrážka v délce cca. 50 m, která zachycuje vydobytý prostor na žíle Evangelist z doby dobývání barevných kovů.

Příjezd: sjezd ze silnice č. 25 směr Jáchymov - Nové Město a Mariánská, parkování u areálu.

Důl Jeroným

Národní kulturní památka Důl Jeroným v Čisté u Rovné je unikátním svědkem hornické kultury a dovednosti našich předchůdců. Cínový důl Jeroným u zaniklé obce Čistá eviduje báňský úřad již v roce 1548. **Příjezd: od Sokolova silnice č. 210 směr Teplá, Prameny za osadou Podstrání Od Plzně: V Krásně do-leva po silnici č. 208 směr Sokolov.**

www.omks.cz

Vyhlička v Pískovci

Z plošiny dvou vyhlídkových míst se tu člověku otevírá panoramatický pohled do těžební jámy lomu Družba v Sokolovské pánvi či na hřebeny Krušných hor v pozadí.

Vyhlička Chodaublick

Zapomenutou vyhlídku Chodaublick zpřístupnil veřejnosti v srpnu roku 2014 Hornický spolek Solles. Ze skalního výběžku lze dohlédnout přes celý Chodov až k Horám, Vintířovu, Novému Sedlu a Karlovým Varům. Vyhličku najdete na vrcholku Liščího kopce - Föllbergu. V Tatrovicích sledujte žluté turistické značení k cíli Chodovská vyhlídka (naproti restauraci se dáte úvozem k lesu, na rozcestí doleva).

